

คู่มือครูประกอบหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ประวัติศาสตร์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่

อิงมาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

2

ผู้เรียบเรียง

1. นายวิโรจน์ มังคะมณี
2. นายพงศธร ร่วมสุข

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2555

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

บริษัท สำนักพิมพ์ประสานมิตร (ปสม.) จำกัด
54 ซอยพัฒนาการ 44 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
โทร. 0-2321-3434 (10 คู่สาย), 0-2321-0375-6 โทรสาร 0-2321-9038

คำนำ

หนังสือคู่มือครูประกอบหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล่มนี้ สำนักพิมพ์ประสานมิตรได้จัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนแก่ครูให้ง่าย และเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วยการออกแบบให้เกิดการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การวางแผนการสอนการสอดแทรกเนื้อหาสาระการนำเสนอกิจกรรมที่หลากหลายพร้อมเฉลย และชุดเครื่องมือทดสอบ เพื่อวัดผลประเมินความรู้ของผู้เรียนโดยมุ่งหวังเพื่อให้เป็นคู่มือแก่คุณครูที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

สำนักพิมพ์ประสานมิตรและคณะผู้จัดทำปรารถนาเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือครูประกอบหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนและนักเรียนหากท่านมีความคิดเห็นข้อเสนอแนะประการใด ทางสำนักพิมพ์ยินดีรับไว้พิจารณาด้วยความขอบคุณอย่างยิ่ง

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

โครงสร้างหนังสือคู่มือครู	3
ลักษณะสำคัญของหนังสือเรียนและ	
แผนการจัดการเรียนรู้	4
หลักการสำคัญของวิธีสอนและหนังสือเรียน	10
กรอบความคิดการจัดการเรียนรู้ของหน่วยที่ 1	11
• แผนจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เรื่องที่ 1	14
• เนื้อหาการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 1	22
• เฉลยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 1	35
• ใบงานกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 1	37
• แผนจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เรื่องที่ 2	38
• เนื้อหาการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 2	45
• เฉลยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 2	55
• ใบงานการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 2	61
• แบบทดสอบประเมินความรู้และการคิดท้ายหน่วย	65
กรอบความคิดการจัดการเรียนรู้ของหน่วยที่ 2	67
• แผนจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เรื่องที่ 1	70
• เนื้อหาการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 1	78
• เฉลยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 1	104
• ใบงานการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 1	106
• แผนจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เรื่องที่ 2	107
• เนื้อหาการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 2	115
• เฉลยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 2	137
• ใบงานการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 2	143
• แบบทดสอบประเมินความรู้และการคิดท้ายหน่วย	147

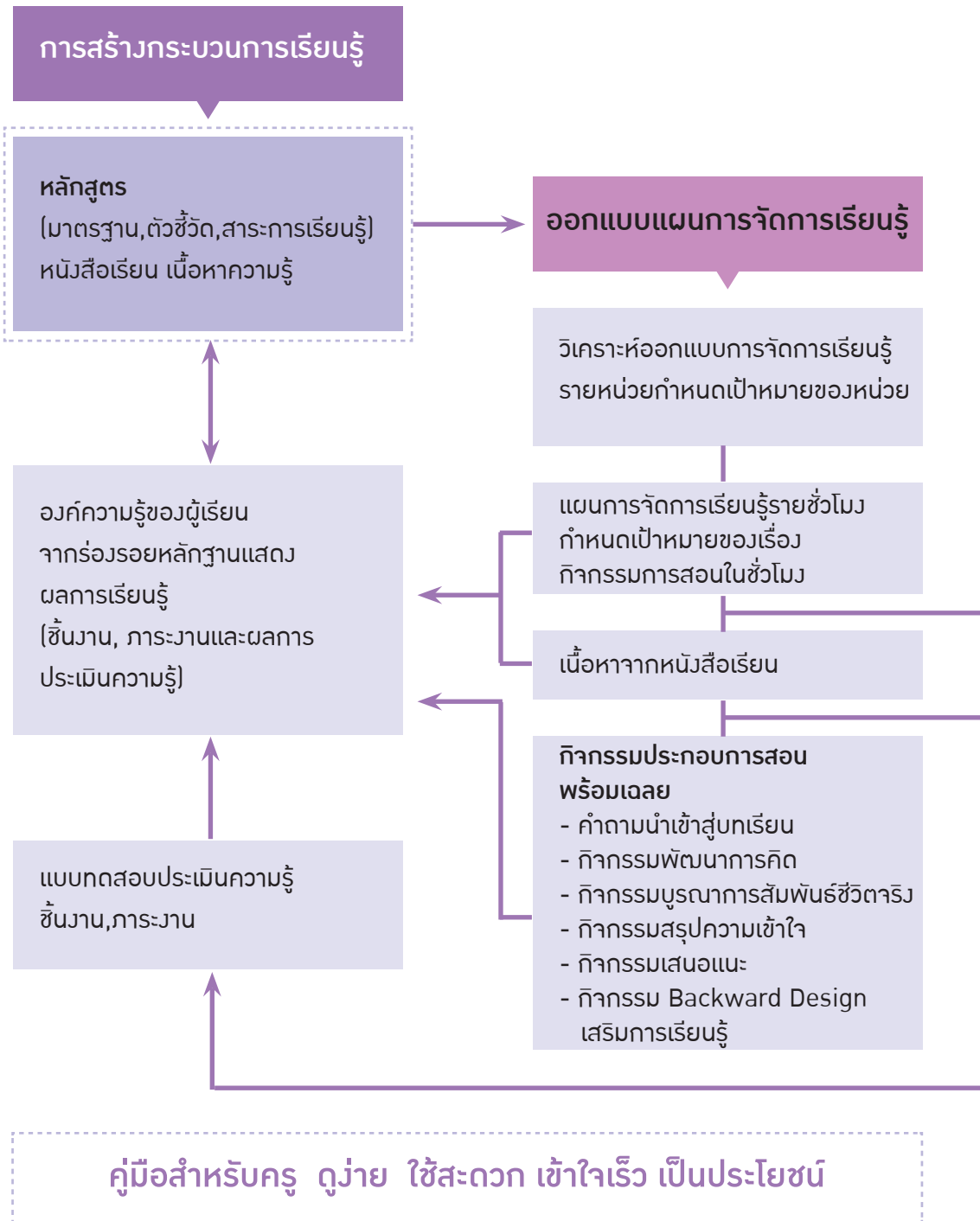
สารบัญ

กรอบความคิดการจัดการเรียนรู้ของหน่วยที่ 3 149

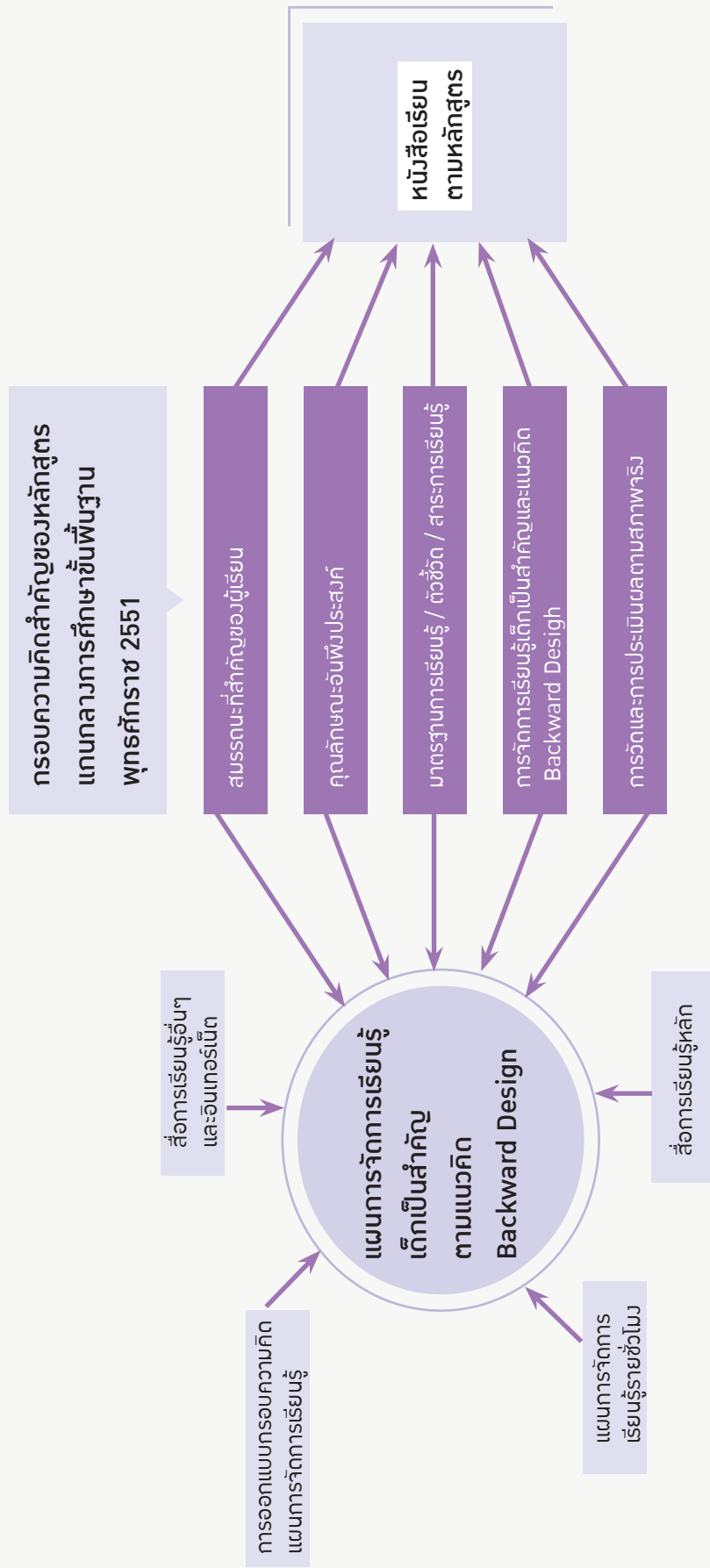
- แผนจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เรื่องที่ 1 152
- เนื้อหาการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 1 169
- เฉลยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 1 223
- ใบงานการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 1 227
- แผนจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เรื่องที่ 2 229
- เนื้อหาการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 2 238
- เฉลยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 2 257
- ใบงานการจัดการเรียนรู้ เรื่องที่ 2 266
- แบบทดสอบประเมินความรู้และการคิดท้ายหน่วย 270

สารบัญ

โครงสร้างหนังสือคู่มือครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ของครูมืออาชีพ

ลักษณะสำคัญของหนังสือเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิด Backward Design

ลักษณะสำคัญของหนังสือเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้

ก่อนที่จะพูดว่า หนังสือเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมีลักษณะสำคัญอย่างไร ก็ต้องย้อนความคิดไปยังหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ก่อน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดความคิดแกนกลางที่สำคัญ ได้แก่

1. **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน** หลักสูตรคาดหวังว่า หลังจากได้พัฒนาผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ครบถ้วนแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีสมรรถนะสำคัญอย่างน้อย 5 ประการ คือ
 - 1.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและการส่งสาร ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ความคิด/ความรู้สึก
 - 1.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ
 - 1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเหตุผล คุณธรรมและข้อมูล
 - 1.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินการชีวิต การเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคม
 - 1.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีต่างๆ และใช้ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีในการพัฒนาตนเองและสังคมอย่างถูกต้องเหมาะสม
2. **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** 8 ประการ ที่หลักสูตรคาดหวังจะให้ผู้เรียนทุกคนมี ได้แก่
 - 2.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
 - 2.2 ซื่อสัตย์สุจริต
 - 2.3 มีวินัย
 - 2.4 ใฝ่เรียนรู้
 - 2.5 อยู่อย่างพอเพียง
 - 2.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
 - 2.7 รักความเป็นไทย
 - 2.8 มีจิตสาธารณะ
3. **มาตรฐานการเรียนรู้** มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล และคำนึงถึงหลักการพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา จึงกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่
 - 3.1 ภาษาไทย
 - 3.2 คณิตศาสตร์
 - 3.3 วิทยาศาสตร์
 - 3.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 3.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
 - 3.6 ศิลปะ
 - 3.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 - 3.8 ภาษาต่างประเทศ

4. **แนวคิดในการจัดการเรียนรู้** จัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง และแสวงหาความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตั้งคำถาม ศึกษาคำตอบหรือช่องทางในการแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติ สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ มีปฏิสัมพันธ์ ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ประเมินและพัฒนาระบบการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ให้ยึดแนว Backward Design ที่ให้ความสำคัญต่อการออกแบบการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และให้จัดการเรียนรู้อย่างเข้าใจในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยให้ความเข้าใจเป็นเป้าหมายหลักของการเรียนรู้แต่ละหน่วย แล้วจัดการเรียนการสอนไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ในหน่วยนั้น พร้อมทั้งมีร่องรอย แสดงผลการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม

ลักษณะสำคัญของหนังสือเรียน

จากกรอบความคิดเบื้องต้นของหลักสูตรแกนทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งสี่ประการ ดังกล่าวแล้วนี้ จำเป็นต้องสื่อสารให้ทั้ง 3 ฝ่าย ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการใช้หลักสูตรฉบับนี้ให้เข้าใจตรงกัน ได้แก่ ผู้จัดทำสื่อการเรียนรู้ผู้สอน ผู้บริหารการศึกษา และใช้แนวทางเหล่านี้ในการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ

หนังสือเรียนเป็นสื่อการเรียนรู้หลักที่จำเป็นต้องกระบวนการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2551 ผู้จัดทำจะต้องนำกรอบความคิดทั้ง 4 ประการ ดังกล่าวแล้ว มาเป็นหลักในการทำหนังสือเรียน ซึ่งในปัจจุบันผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาที่ยังให้ความสำคัญกับหนังสือเรียนในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด หนังสือเรียนจึงต้องมีลักษณะดังนี้

1. ต้องให้ความมั่นใจในความตรงและความครบถ้วนตามหลักสูตร เพราะหนังสือเรียนเป็นสื่อสำคัญของหลักสูตรฯ ต้องให้ผู้สอนและนักเรียนใช้หนังสือเรียนประกอบการเรียนการสอนอย่างมั่นใจ ได้แก่
 - 1.1 หนังสือเรียนทำหน้าที่จัดแบ่งมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ของชั้นปีที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ออกมาเป็นหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย และเมื่อจัดครบทุกหน่วยการเรียนรู้ ก็จะบอกได้ว่า ครบตัวชี้วัด ครบสาระการเรียนรู้ของชั้นปีนั้น ซึ่งในการจัดหน่วยการเรียนรู้ จะต้องคัดเลือกตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาอยู่หน่วยเดียวกัน
 - 1.2 หนังสือเรียนทำหน้าที่ขยายสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของชั้นปีให้ลงลึกในเนื้อหาสาระที่จะใช้ในการจัดการเรียนรู้ ให้สาระการเรียนรู้นั้นสอดคล้องกับตัวชี้วัด และเป็นการให้กรอบว่า ถ้าให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ครบถ้วนตามเนื้อหาสาระในหนังสือเรียนแล้ว จะเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (ช่วยให้ผู้สอนใช้หลักสูตรได้อย่างมั่นใจในความตรงและความครบถ้วน)
2. ต้องให้ความมั่นใจในแนวทางการจัดการเรียนรู้ ที่ตรงกับกรอบความคิดทั้ง 4 ประการสำคัญของหลักสูตร ด้วยการนำเสนอกิจกรรมลงในหนังสือเรียนให้สอดคล้องกับกรอบความคิดนี้ เช่น
 - 2.1 การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องกำหนดกิจกรรมในหนังสือเรียนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตัวเองอยากรู้อยากทำ จะเพิ่มความสนใจในการเรียนมากขึ้น เช่น
 - 1) กิจกรรมร่วมคิดร่วมวางแผน
 - 2) กิจกรรมการตั้งคำถาม ตอบคำถาม
 - 3) กิจกรรมการแก้ปัญหาจากชีวิตจริง

- 4) ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ตามเงื่อนไขที่กำหนด
- 5) ทักษะการสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ฯลฯ

2.2 กิจกรรมมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญตามที่หลักสูตรกำหนดทั้ง 5 ประการ ได้แก่

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้พูด ได้เขียนถ่ายทอดความรู้ความคิดของตนเองจากการทำกิจกรรมต่างๆ
- 2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ต้องสังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และคิดอย่างเป็นระบบ ต้องมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดในรูปแบบต่างๆ
- 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา ต้องมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งจากเหตุการณ์สมมติ และเหตุการณ์ในชีวิตจริง
- 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ต้องมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงในชีวิตของผู้เรียน
- 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ต้องมีกิจกรรมที่กำหนดให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยี ในการทำกิจกรรม เช่น อินเทอร์เน็ต และการคิดสร้างสรรค์ผลงานด้วยกระบวนการทางเทคโนโลยี

กิจกรรมที่ได้เสนอแนะไว้ในหนังสือเรียน จะต้องสะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนเรียนหนังสือเรียนได้คิดคำนึงถึงสมรรถนะสำคัญเหล่านี้แล้ว

3. ต้องให้ความมั่นใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หนังสือเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และได้เรียบเรียงสาระการเรียนรู้พร้อมกับกิจกรรมต่างๆอย่างสอดคล้องกันเมื่อผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวที่กำหนดในหนังสือเรียน ก็มั่นใจได้ว่า นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดแล้ว

ลักษณะสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

หนังสือเรียน เป็นสื่อสำคัญที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน และผู้เรียน แต่ในความเป็นจริงการจัดการเรียนรู้จะต้องมีเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งคือแผนการจัดการเรียนรู้ หรืออาจจะเรียกว่า คู่มือในการจัดการเรียนรู้ จะต้องทำหน้าที่เป็นแผนที่นำทางหรือแผนที่การเดินทางที่จะให้ผู้สอนได้นำพาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด

หนังสือเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นสื่อที่สำคัญและมีความสัมพันธ์กันโดยตลอด และต้องใช้ควบคู่กันไป แผนการจัดการเรียนรู้ควรมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับแนวคิด Backward Design ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เป็นแนวคิดสำคัญในการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนั้นโครงสร้างในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องให้ความสำคัญกับหลักคิดของ Backward Design อย่างน้อย 4 ประการคือ
 - 1.1 ให้ความสำคัญกับการออกแบบกรอบความคิดในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วย
 - 1.2 ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ มีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจจากการเรียนรู้ และสรุปความเข้าใจสุดท้ายเป็นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
 - 1.3 ให้ความสำคัญกับการสร้างร่องรอยไว้เป็นหลักฐานผลการเรียนรู้
 - 1.4 ให้ความสำคัญกับวิธีการจัดการเรียนรู้เป็นหน่วยโดยมีเป้าหมายการเรียนรู้ของหน่วยและของเรื่องชัดเจน
 - 1.5 ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยชิ้นงานหรือภาระงานที่เกิดจากการเรียนรู้ ใช้เครื่องมือประเมินผลที่เหมาะสม และเป็นตามสภาพจริง

ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design จึงต้องประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือ

1. ส่วนที่เป็นการออกแบบกรอบความคิดการจัดการเรียนรู้รายหน่วย จะออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยก่อน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ให้ครอบคลุมเป้าหมาย ก็คือ ความเข้าใจฝังแน่นคงทนที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน หลังจากการเรียนรู้จบหน่วย และต้องเป็นความเข้าใจที่ผู้เรียนสรุปได้ด้วยตนเอง ดังนั้นจึงควรมีองค์ประกอบของกรอบความคิดของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ เป้าหมาย (ความเข้าใจฝังแน่น) ชื่อหน่วย จำนวนชั่วโมงที่ใช้สอนและเรียน ความคิดรวบยอด (เป้าหมาย) ของแต่ละเรื่องย่อย มาตรฐานและตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ สมรรถนะที่เน้น คุณลักษณะที่เน้น ร่องรอยหลักฐานผลการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และแนวคิดในการวัดและประเมินผล
2. ส่วนที่เป็นแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงหรือรายคาบ ตามจำนวนชั่วโมงที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งแผนจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงนี้จะต้องขยายมาจากกรอบความคิดที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้ของหน่วยนั้นๆไว้ในทุกองค์ประกอบ ได้แก่
 - 2.1 ต้องกำหนดให้ได้ว่า ในชั่วโมงนี้หรือคาบนี้ ตรงตามชี้วัดข้อใด
 - 2.2 ชั่วโมงนี้ต้องการให้นักเรียนเกิดความเข้าใจว่าอย่างไร (ความคิดรวบยอดของเรื่อง) เมื่อเกิดความเข้าใจคงทน ของทุกเรื่อง ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจของหน่วยการเรียนรู้
 - 2.3 กำหนดสารการเรียนรู้ที่จะใช้สอน
 - 2.4 ต้องการเน้นสมรรถนะและคุณลักษณะข้อใด
 - 2.5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นกระบวนการเรียนรู้วิธีใด ตามที่กำหนดไว้ในขั้นตอนออกแบบ และต้องเกิดการเรียนรู้ในสารการเรียนรู้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหนังสือเรียน
 - 2.6 การเรียนรู้ได้ชิ้นงานหรือร่องรอยภาระงานอะไรบ้าง
 - 2.7 สื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมมีอะไรบ้าง โดยเฉพาะหนังสือเรียนต้องใช้ประกอบการเรียนรู้ตลอด
 - 2.8 ใช้สิ่งใดเป็นเครื่องมือประเมินผล การเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงหรือรายคาบ สอดคล้องหรือเป็นส่วนขยายของการออกแบบกรอบความคิดการจัดการเรียนรู้ของหน่วยที่จัดทำไว้ในขั้นตอนแรก จะมั่นใจได้ว่า เมื่อจัดการเรียนรู้จบหน่วยนี้ ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจจากการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมายของหน่วยที่กำหนดไว้ เพราะว่าในระหว่างการจัดการเรียนรู้มีการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระยะๆ

แผนการจัดการเรียนรู้เปรียบเหมือนกับแบบแผนในการทำงาน ซึ่งในที่นี้ก็คือแบบร่างของการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ ถ้าออกแบบหรือเขียนแบบให้ดีย่อมจะทำให้ประสบความสำเร็จ คือ นักเรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข้อควรระวัง

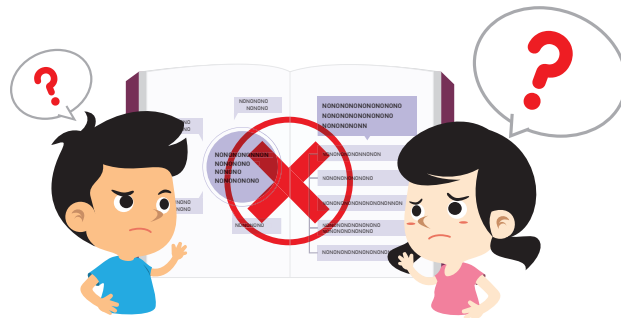
ในหนังสือเรียนทุกเล่ม จะต้องไม่มีข้อความที่ สรุปสาระสำคัญ สรุปความคิดรวบยอด สรุปเนื้อหาสาระและแผนที่ความคิด เพราะว่าถ้ามีข้อความเหล่านี้ จะไม่เป็นการจัดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้อย่างเข้าใจต้องให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

หนังสือที่ส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างเข้าใจ

เป้าหมายของการเรียนรู้

คือ ความเข้าใจการแสดงออกถึงความเข้าใจที่เกิดจากการเรียนรู้ ได้แก่

1. การสรุปสาระสำคัญของความรู้เรื่องที่เรียนมาได้
2. การสรุปความคิดรวบยอดหรือหลักการสำคัญของเรื่องที่เรียนมาได้
3. สรุปความรู้ของเรื่องที่เรียนมาเป็นรูปแบบของแผนที่ความคิด หรือแผนภูมิความสัมพันธ์ได้

ดังนั้น สิ่งที่ไม่ควรมีในหนังสือเรียน ได้แก่

1. แผนที่ความคิด หรือแผนภูมิความสัมพันธ์ของเรื่อง
2. การสรุปสาระสำคัญให้นักเรียนท่องจำ
3. การสรุปหลักการหรือความคิดรวบยอดให้นักเรียนท่องจำ

เมื่อนักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนแล้ว เขาจะมีความสามารถ....

1. นำความรู้ที่เรียนมาประกอบการคิดได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมในบริบทต่างๆ
2. นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการแสดงออกด้วยการพูด หรือการกระทำในบริบทต่างๆ
3. จะจดจำความรู้ที่เรียนมาได้อย่างฝังแน่นคงทนยาวนาน

